

והנה, הדתות הסעיפיות מצד עצמן, אין ראוי להביט עליהן בעין רעה.
הדבר יתכן להיות, שהיתה בזה מצד המיסדים הערה אלהית²¹ להיות
משתדלים בשכלול חלק רשום מהאנושות לפי הראוי להם²². מצד זה
התכלית, היה אפשר שיוכן איזה עניני מופתים מוחשים אם יהיו צריכים
לחזקם, כיון שהדבר נוגע לשכלול האנושות²³ שיד ד' נטויה על זה
בראשית המציאות עד קצה²⁴.
אמנם, הצד של טעות שהתערב בזה, אינו כי אם מה שאי אפשר היה
שתסבב בהם עיקר המטבע של ההדרכה לסוף ההשתלמות²⁵, שראוי
להמצא מרכז יחידי רוחני בעולם. ומובן הדבר שזולת ישראל, אין גוי אחד
בעולם שיש לו יתרון על חבירו בהחלט, מצד קניניו הרוחניים של מוסד
דת אלהית. על כן, רק בזאת יהיה הכרח להם ביטול חלקי, במה שיהיו
זקוקים להכיר שהמרכז היחידי ראוי שיהיה חי בעולם, ועצות והדרכות
של בריה... לקחת מה...

פרק יד1

ישנם אחרים שסוברים, שאי אפשר לאדם שיהיה לבבו תמים באמונה בתורת משה אמת כראוי, כי אם כשיחשוב שאמונות אחרות כולן הן שוא ותפל, ואין שום יתרון למחזיקים בהן, והדבר הוא ללא אמת¹. אמנם, נמצאים רעיונות מונהגים באומה הישראלית שגורמים לרבים מן ההמון לחשוב כן. וזאת המחשבה הועילה גם כן לחזק האמונה הישראלית לפעמים בלב קטני שכל, שאי אפשר להם שישכילו את רוממות ערכה וקדושתה של תורתנו הקדושה, כי אם בהיותם חושבים אמונות אחרות לדברים של טעות שאין בהם מועיל כלל. אבל, גם רעות רבות יוצאות מזאת המחשבה הבלתי מתוקנת. כי רושם הבוז שנטבע עמוק בלב ההמון על אמונות אחרות, גורם שנמצאים גם כן פורקי עול רשעים שהם מודדים במדה זו גם כן את האמונה הטהורה הישראלית, והם אומרים כל אפיין שוין², זאת אמונה וזאת אמונה³. על כן, להציל את צעירי דורינו משחיתות רעות כאלה צריכים אנו להעמיק בערכן של אמונות אחרות על פי התורה.

והנה. אנו צריכים לחלק את כללות האמונות הנמצאות בעולם לשלשה